

Nunalerinermut Siunnersorteqarfik
Konsulenttjenesten For Landbrug
Postboks 153, 3920 Qaqortoq

Årsberetning 2007/2008 fra Konsulenttjenesten for Landbrug, september 2008.

1. Indledning:

Konsulenttjenesten skal hermed præsentere den årlige skriftlige årsberetning, hvor arbejdsopgaverne i 2007/2008 beskrives i kort form. Konsulenttjenestens årsberetning udsendes til alle fåreholdere samt til andre med relation til det grønlandske landbrug, som en del af en samlet årsberetning for Landbrugsrådet og Konsulenttjenesten.

Konsulenttjenesten for Landbrug, har med sin nuværende organisationsstruktur, underlagt Landbrugsrådet, været i funktion i 15 år, siden 1993.

Konsulenttjenesten består af en rådgivnings- og administrationstjeneste (fysisk placeret i Qaqortoq, på adressen Kirkegårdsvej B5) samt en landbrugsskole og forsøgsstation; placeret i Upernaviarsuk.

Konsulenttjenesten og Upernaviarsuk fungerer nu med følgende bemanding:

en chefkonsulent/leder **Kenneth Høegh**
Opgaver: Overordnet ledelse samt fagrådgivning og undervisning

en regnskabskonsulent & administrator **Pipaluk Lund Stidsen**
Opgaver: Regnskabsudarbejdelse hos fåreholderne, dagligt regnskabsarbejde samt kontorhold

en fagkonsulent **Aqqalooraq Frederiksen**
Opgaver: Fagrådgivning, undervisning samt sekretær for tilsynsudvalget for landbrug

en bestyrer for Upernaviarsuk/skolelærer **Hans Hansen**
Opgaver: Daglig leder i Upernaviarsuk, og undervisning af fåreholderelever

en udendørsformand **Nukappiaaluk Motzfeldt (fra juni 2008)**
Opgaver: Markbruget, pasning af dyrene samt praktisk undervisning af elever

en gartner **Jostein Gard (fra juli 2008)**
Opgaver: Gartneriet og planteskolen samt undervisning af elever indenfor gartneri og havebrug, Anders Iversen, som var gartner i 2006-07, vil vende tilbage til jobbet til marts 2009.

en økonom **Malene Petersen**
Opgaver: Madlavning for elever og ansatte samt fåreholderskolens husholdning

Det gode samarbejde med fåreholderforeningen SPS samt SPS-Administrationskontoret og dyrlægen er fortsat i 2007-08. Konsulenttjenesten har haft et godt konstruktivt samarbejde med Kaj Egede som tiltrådte som SPS-Administrator/Konsulent i november 2007, efter den tidligere SPS-konsulent Peter Hammeken søgte nye græsgange i SparBank Vest i Nuuk. Konsulenttjenesten har videre haft et godt samarbejde på veterinærområdet, med distriktsdyrlæge Marner Nolsøe, som tiltrådte stillingen i August 2007 efter Keld Jacobsen. Dette giver sig bl.a. udtryk i fælles koordinering af rejse- og

kursusvirksomhed, og Konsulenttjenesten assisterer med udlevering af medicin i de perioder hvor dyrlægen er bortrejst.

Konsulenttjenesten har forsat fælles kontor med dyrlægen og SPS-Administrationen i den tidligere landbrugsstations hovedbygning, B5. Denne sammenlægning af kontorerne må betegnes som en ubetinget succes, såvel på det faglige, sociale og økonomiske niveau.

2. Fagrådgivningsarbejdet:

Der var ved starten af 2000 i alt 5 medarbejdere som gennemførte konsulentvirksomhed, således: SPS-konsulenten, chefkonsulenten, en planteavlskonsulent, en husdyrkonsulent samt en økonomikonsulent. Konsulenterne er fra 2004 reduceret til 3 personer, idet at der nu kun er SPS-konsulenten (varetager økonomisk rådgivning overfor fåreholderne i én halvtids stilling), chefkonsulenten og en fagkonsulent. Denne reduktion har medført et behov for omlægningen af strategien for rådgivningsarbejdet.

Konsulenttjenesten forsøger at gøre rådgivningsarbejdet mere behovsorienteret, i tråd med udmeldingerne i den landbrugspolitiske redegørelse fra foråret 2007. Denne nye rådgivningsstrategi blev behandlet på Konsulenttjenestens faglige dag den 28/6 2007 i Qaqortoq, hvor der blandt deltagerne var generel opbakning til strategien. Det bliver således nødvendigt med mere planlægning, for såvel den enkelte fåreholder som Konsulenttjenesten. Dette betyder at rådgivningen skal efterspørges, således at landmændene skal anmode om faglig bistand/rådgivning. Der er videre sket store forbedringer i forhold til mulighederne for kontakt for kontakt over telefon, e-mail, sms-beskeder, telefax m.m.

Fagrådgivningen har i 2007-08 været udført af fagkonsulenten, SPS-konsulenten, chefkonsulenten, samt delvist af læreren på fåreholderskolen. Følgende områder rådgives der indenfor:

2.1 Grovfoderrådgivning

- Gødskningsrådgivning

Der sker i disse år en stor øgning i omkostningerne til kunstgødning, og således er prisen på kunstgødning øget med 65% fra 2007 til 2008.

Denne prisøgning har medført et ønske om en generel forbedring af anvendelsen af staldgødning, hvilket har medført en synlig forbedring på markerne. Der er dog mangel på udbringningsudstyr/møgspredere på en del gårde/bygder. En hver gård burde således have tilgang på udbringningsudstyr for staldgødning, om muligt i et maskinfællesskab, og investeringer i både opbevaring af husdyrgødning samt udbringningsudstyr bør prioriteres højt.

Det er muligt at købe brugt udbringningsudstyr, hvorved man kan være heldig med at få rimeligt udstyr, men man kan ligeledes være uheldig at købe meget slidt udstyr; hvorfor det i mange tilfælde kan være en bedre ide med nyt udstyr.

Konsulenttjenesten rådgiver for en økonomisk bedre og afvejet tildeling af de enkelte plantenæringsstoffer, såvel m.h.t. tidspunkt som mængde samt et beredskab for supplerende kvælstofgødning. Der arbejdes videre for mere kalkning af de grønlandske marker.

- Nydyrkningsrådgivning

Der var en tale om en tør sommer i 2007, hvorved at opdyrkningsarbejdet blev sværere og mere besværligt end i en regnfuld sommer, hvorfor opdyrkningsaktiviteterne er reduceret i forhold til 2006.

Rådgivningen omfatter samme felter som ved omlægninger; således valg af evt. dækvækst, græssort/græsblanding, såtidspunkt, maskinvalg, jordbearbejdning og grøftning/grøfteplaner.

Konsulenttjenesten gennemfører opgørelser af markarealet hvert efterår, i samarbejde med PEP-consult, hvor de dyrkede arealer opgøres på hver enkelt gård.

Derudover laves der en omtrentlig opgørelse af høstet areal, idet visse arealer kan ligge brak/eller uhøstede, ligesom størsteparten af de nydyrkede arealer først høstes efter et år, som sammenholdes med de oplyste høstresultater. Dette arbejde virker som en effektivitetskontrol indenfor grovfoderproduktionen, sammen med de indberettede høstmængder fra de enkelte landmænd.

- Nyopdyrknings 2007:

	Nyopdyrknings, ha
Narsaq kommune	13,16
Qaqortoq kommune	2,46
Nanortalik kommune	6,51
Nuuk kommune	0
I alt, hele landet	22,13

Der var nyopdyrknings på 21 af de grønlandske gårde i 2007 (2006 i parentes).

- Antal færendersteder med opdyrknings: 21 (24)
- Nyopdyrknings: 22,13 ha (38,82 ha)
- Omlægnings m. støtte: 19 ha (9,92 ha)
- Markveje: 805 meter (1910 meter)
- Markgrøfter 1890 meter (3950 meter)
- Kalkning af marker 20,40 ha (35,71 ha)
- Total værdi af opdyrknings: 1.043.359,- kr (1.561.852,- kr)

Det bemærkes at opdyrkningsaktivitet var faldet fra 2006 til 2007.

- Rådgivning omkring omlægnings af marker

Omlægnings af marker defineres som en såning af gamle marker med en ny bestand af flerårige græsser.

Det omlagte areal, hvortil der blev ydet støtte i 2007, omfattede 19 ha (2006: 9,92 ha), som svarer til en omlægnings af ca. 2% af totalarealet. Der blev ydet støtte til omlægnings på 11 gårde i sommeren 2007.

Konsulenttjenesten skal henstille til at det hidtidige opdyrkningsstilskud til omlægnings af marker afløses af et andet tilskud til grovfoderproduktion; herunder kan påtænkes en hektarpræmie for marker i drift eller en støtte pr. produceret grovfoderenhed. Grunden til dette ønske er at der er tale om store omkostnings til opmåling af omlægnings, og således nedbringe administrationsomkostningerne.

- Grovfoderproduktionen i 2007:

	1994	2007
Antal hektar høstet, ca.	520 hektar	980 hektar
Antal grovfoderenheder høstet	750.000	2.100.000
Antal ha høstet/100 moderfår	3,41 ha/100 mf	
Antal foderenheder/ha, ca.	1450 FE/ha	2100 fe/ha

	2006	2007	2008
Nedbør, juni mm.	118	28	6

Om end der er sket en fremgang på grovfoderproduktionen, med ca. en stigning på 70% i arealet samt en stigning i totaludbyttet på ca. 200% fra 1994 til 2006. Grovfoderproduktionen har i perioden 1998-2006 stabiliseret sig på over 2000 FE/ha, hvilket må anses for et tilfredsstillende udbytte. Høsten blev dog på et højere niveau i 2006 (2500 FE/ha), grundet rigelige regnmængder, men den faldt i 2007 til ca. 2000 FE/ha; grundet den tørre sommer. Der forventes i år, 2008, en meget stort fald med et forventet hektarudbytte på 1000-1500 FE/ha. Den primære faktor for græsvæksten er regnen i juni måned, hvor græsserne har den vigtigste periode i deres vækst. Det bemærkes at der har været en svigtende regnmængde i såvel 2007 som 2008, med stærkt reducerede udbytter til følge.

Det totale foderbehov, med den nuværende husdyrbestand er over 3 millioner foderenheder; hvilket vil sige at der fortsat er et betydeligt behov for opdyrkning. Den primære indsat må således i de kommende år *koncentreres om en udvidelse af markarealet*.

- Kartoffelproduktionen i 2007

	2004	2005	2006	2007
Antal avlere	7	7	11	6
Antal kg høstet	91.000	64.000	70.000	55.000

Kartoffelproduktionen er faldet i 2007, i forhold til de seneste år, med særlig stor høst i 2004. I 2004 var der en heldig kombination af rigelig nedbør, en lang vækstsæson, en lang periode uden nattefrost samt ingen hårde sommerføjner. Arealet som anvendes til kartoffelproduktion kan estimeres til samlet ca. 4-6 hektarer. I 2007 var der til gengæld en meget høj kvalitet af kartoflerne, med næsten ingen kassationer fra den primære aftager KNB's side. Tidligere har der været kassationer på op mod 25%.

- Opmålinger af nyopdyrkningsprojekter og grøfteplanlægning

PEP-consult gennemfører, i samarbejde chef- og/eller fagkonsulenten, opmålinger af markarealerne, herunder projekteringer og nyopdyrkningsprojekter. Endvidere udarbejdes grøfteplaner på stedet – i samarbejde med den lokale landmand.

Der blev i 2007 gennemført opmålinger på 28 lokaliteter/fåreholdersteder; hvilket var det samme antal som i 2006.

- Projektering og etablering af vandingsanlæg

Vandingsanlæg har i en årrække været genstand for en betydelig interesse fra nogle fåreholdere, og der er nu etableret vandingsanlæg på i alt 10 fåreholdersteder (ca. 20% af alle steder), om end af forskellige typer. Der er såvel pumpebaserede anlæg som anlæg baseret på naturlig tryk. Der har i de seneste ikke været planer om nye vandingsanlæg, nok grundet på de seneste somres rigelige nedbør, men sommeren 2007, med udbredt tørke i juli, vil sandsynligvis medføre et nyt behov for såvel nyetableringer og renoveringer af eksisterende anlæg.

- Rådgivning omkring indkøb af markfrø samt indkøb og distribution af græsfrø

Der anvendes primært frøblandinger til længerevarende engarealer (5-10 år, eller mere), og disse er baseret på timotesorterne "Vega" og "Noreng" (Phleum pratense), som er blandet med en marginal norsk sort af alm. hvene "Leikvin" (Agrostis capillaris), den nordnorske rødsvingelsort "Leik" (Festuca rubra) og engrapgræs af "Knut" (Poa pratensis). Ren Timote, af de tre førnævnte sorter, anvendes endvidere alene en del, specielt med tanke på korterevarende engarealer. Den nye timotesort "Noreng" er afløseren af den gamle "Engmo". De nye sorter af timote og engrapgræs er afprøvet med tilfredsstillende resultater på Upernaviarsuk.

I 2007 blev der fra Konsulenttjenesten solgt 3450 kg græsfrø af vedvarende græsser samt 1000 kg rajgræs frø; fordelt på følgende måde:

- 750 kg timote Sort "Noreng"
- 1500 kg Issorissumut Akuukkat/Godjordsblanding. (85% Noreng timote, 5% Leikvin Agrostis, 5% Knut Engrapgræs, 5% Norstar Hvidkløver)
- 700 kg Panertumut Akuukkat/Tørjordsblanding (75% Noreng timote, 15% Leik rødsvingel, 5% Leikvin Agrostis, 3% Knut Engrapgræs, 2% Leif bladfaks)
- 500 kg Arktisk blanding (20% Leikvin enghvein, 20% Barcampisia sølvbunke, 30% Leik rødsvingel, 20% Monopoly Engrapp, 5% Pennncross kryphvene 5% Norstar Hvitkløver)
- 1000 kg Westerwoldisk raigræs, Sort: "Caremo"

2.2 Husdyrrådgivning

- Husdyrbestanden

Der var i Grønland ved udgangen af 2007 i alt 54 husdyrbesætninger, med 51 besætninger havde får og 2 baseret på rensdyrhold:

<i>Kommune</i>	<i>Antal besætninger</i>	<i>Får</i>	<i>Heste</i>	<i>Køer</i>	<i>Høns</i>	<i>Tamrener</i>	<i>Bi-familier</i>	<i>Chinchilla</i>
<i>Nanortalik</i>	8	2497	12	2	13	0	0	0
<i>Qaqortoq</i>	13	4517	40	13	54	2201	1	140
<i>Narsaq</i>	29	14189	159	31	80	240	7	0
<i>Paamiut</i>	2	262	0	0	0	0	0	0
<i>Nuuk</i>	2	239	5	0	5	0	0	0
I alt	54	21704	216	46	152	2441	8	140

3 af fåreavlsbesætningerne havde mindre end 100 moderdyr. Den gennemsnitlige besætningsstørrelse for erhvervsbrugene, <100 dyr, var 441 vinterfodrede dyr; hvorimod totalen med alle brug var 417 vinterfodrede dyr. Antallet af dyr er forøget svagt i det seneste år, fra 21282 får i 2006 til 21704 får i 2008, mens at antallet af besætninger er konstant. I 2007 blev gården Saputit genåbnet som fåreholdersted, og der forventes et andet lukket brug, Ipiutaaq, genopstartet med ny besætning i 2009.

- Fodringsrådgivning

Mange fåreholdere har behov og ønsker for foderplaner i deres fodringsarbejde. Der anvendes et grønlandsksproget regneark til brug i foderplanlægningen, med "dag for dag foderplaner", hvor det søges at optimere den eksisterende fodermængde på gårdene. Derudover rådgives omkring indkøb af foder, hvor at fagkonsulenten rådgiver omkring mængde og type af foder der indkøbes.

- Avlsrådgivning og specielle tiltag på avlsområdet – "Fjarvis"

Konsulenttjenesten arbejder fortsat for at øge avlsarbejdet på de enkelte gårde. Den største indsats på avlsområdet, fra såvel Konsulenttjenesten's som Upernaviarsuk's side, er avlsprogrammet "Fjarvis". Der er et tæt samarbejde med 7 besætninger omkring registreringen med det nye fåreavlsprogram, som er blevet oversat fra islandsk til grønlandsk i perioden 2005-06. Dog foregår stadig en tilpasning af oversættelsen, grundet programmets størrelse. Dette vil tage en del år at få programmet endeligt oversat, og der må påregnes tålmodighed med implementeringen af programmet.

Det overvejes nu at tage udgangspunkt i en Windows-version af programmet, med en dansk oversættelse af programmet. Ud over de 7 besætninger er der en del andre som er under opstart med anvendelsen af programmet.

En række kurser er gennemført i brugen af programmet fra 2005 og frem til 2008. Disse kurser forventes fortsat i de kommende år.

Således har fåreholderne mulighed for at få udleveret en gratis fårebog til hver sæson, til registrering i fjarvis. De data som fremkommer bliver bearbejdet centralt i det islandske landbrugsselskab, hvorefter at avlsværdier for de enkle avlsdyr fremsendes til fåreavlerne. Selve indtastningen foregår ved fåreholderen selv, og data sendes på e-mail til Island og tilbage i færdig form. Såfremt at der er afleveret data i god tid vil der kunne komme avlsværdier før bedækningen, i december.

Den grønlandske fårepopulation er blevet en afdeling i den islandske fårestamme.

Konsulenttjenesten for Landbrug og Upernaviarsuk har opbygget et godt samarbejde med det Islandske Landbrugsselskab, Bændasamtök Islands, og håber at kunne fortsætte og udvide samarbejdet i de kommende år. Landbrugsselskabet har været meget generøs i opbygningsfasen, med at stille personale til rådighed som kursusinstruktører samt ifm oversættelsen af programmet.

Konsulenttjenesten betaler for nærværende for databearbejdningen i Island, men på sigt vil der

gradvist blive tale om en brugerbetalingsordning, således som det er tilfældet for de islandske fåreavlere.

- Udtagning af grovfoderprøver samt formidling af resultater til fåreholderne

Siden 1993 er der blevet udtaget foderprøver på gårdene af forskellige fodertyper; som er blevet analyseret for protein-, fordøjelighed, energiindhold samt mineralindhold i Danmark eller Island. Fåreholderne har fortsat mulighed for at anmode om udtagning af foderprøver, men i de seneste år har der været tale om egenbetaling, og antallet af analyserede prøver har ligget på et meget begrænset niveau.

Konsulenttjenesten/Upernaviarsuk tager årlige prøver af alle typer kraftfoder samt grovfoder, som forefindes i Upernaviarsuk. Disse analyser bliver videreformidlet til fåreholderne.

- Anskaffelse af NIR-maskine til analyse af grovfoder

Konsulenttjenesten har forsøgt at skaffe penge til anskaffelsen af maskine til analyse af grovfoder, sådan at analyser af grovfoderkvalitet kan gennemføres her i landet. Dermed vil fragten blive sparet for forsendelsen af prøverne, samtidig med at der ikke længere vil være så lang ventetid for svar på prøver. Der har ikke været penge til den pågældende investering i det foregående år, men Konsulenttjenesten/Upernaviarsuk håber at kunne realisere planerne i de kommende år.

3. Forsøgsarbejdet

Forsøgsarbejdet gennemføres i samarbejde med forsøgsudvalget under Landbrugsrådet. Der afholdes så vidt muligt 2 årlige møder, hhv. sommer (juni) og tidlig vinter (november). Gårdsbestyreren i Upernaviarsuk er sekretær for udvalget.

Følgende forsøg gennemføres for nærværende:

- Husdyrforsøg:

- *Afkomstundersøgelser af vædderlam på Upernaviarsuk:* Gennem indkøb af 5 formodede elite-vædderlam hos 5 fåreholdere i 2004 er deres afkom blevet undersøgt under de samme miljøforhold i Upernaviarsuk. Udvælgelsen samt opstillingen af undersøgelserne skete i samarbejde mellem avlsforsker Stefan Sch. Torsteinsson og Upernaviarsuk forsøgsstation. De første afkomstundersøgelser blev udført af førnævnte ifm slagtingen i 2005. Dette arbejde er videreført i sæsonen 2008-09, med indkøb af nye vædderlam til forsøgene.

- *Projekt for en mælkeproduktion med et minimejeri i Upernaviarsuk:* Projektet er udarbejdet i et samarbejde med den færøske landbrugsforsøgsstation "Royndarstödin", Hvanneyri Landbrugsuniversitet og en dansk levnedsmiddelingenør. Projekteringen omkring bygninger er udarbejdet af Inuplan A/S i Qaqortoq. Projektet er færdigudarbejdet i 2005-06, men grundet manglende midler efter mere end to år, er det blevet besluttet at projektet skal redefineres og udsættes til et senere tidspunkt. En vigtig medvirkende årsag til udsættelsen af projektet er de hastigt stigende kraftfoderpriser, idet mælkeproduktionen ville have fordret større mængder kraftfoder.

- *Klassificering af lammekroppe på Neqi's slagteri i Narsaq:* Konsulenttjenesten/Upernaviarsuk har valgt at støtte udviklingen af en bedre kødkvalitet indenfor den grønlandske fåreavl, og har i en årrække samarbejdet med Neqi A/S omkring en klassificering af det grønlandske lammekød. Konsulenttjenesten/Upernaviarsuk gennemførte klassificeringen første gang i efteråret 2003 og fortsatte klassificeringen i 2004-2006 og 2007.

Der er tale om store mandskabsmæssige ressourcer som investeres fra Upernaviarsuk og Konsulenttjenesten, således én fast mand på slagtebåndet hele slagtesæsonen. Klassificering til slagtingen 2008 forventes gennemført i et økonomisk tættere parløb med Neqi A/S, og

Konsulenttjenesten ser frem til at resultaterne af klassificeringen kommer til at anvendes i markedsføringen, specielt overfor restauranter.

- Planteforsøg:

- Forsøg med ny timote- og engrapgræssorter for nordlige områder, (2005, afsluttet 2007)
- Forsøg med nye kartoffelsorter i Upernaviarsuk (forsøg 2004, 2005, 2006, 2007, 2008)
- Forsøg med nye drivhuse, billige, spinkle typer (2007)
- Forsøg med nye rabarbersorter, udplantet ved kontoret i Qaqortoq
- Forsøg med frilandsgrønsager indenfor salat og kål m.m., i samarbejde med fåreholdere (2007 og 2008)
- Forsøg med grønfoederafgrøder i Upernaviarsuk (2007 og 2008)

5. Sagsbehandling vedrørende ESU-lån og nyetableringer m.m.

- Behandling af ESU-ansøgninger omkring grovfoderproduktion

Fåreholderne opdyrker arealer som de har en arealtildeling til, og efterfølgende, når opdykningsarbejdet er færdiggjort, meddeler fåreholderen dette til Konsulenttjenesten.

Konsulenttjenesten gennemfører derefter en opmåling af arealet, samt en godkendelse af at opdykningsarbejdet er gennemført tilfredsstillende. Konsulenttjenesten indgiver derefter en ansøgning til ESU, på vegne af fåreholderen, om et rente- og afdragsfrit opdykningslån til finansiering af opdykningsarbejdet. Der er de facto tale om et opdykningsstilskud. I denne ansøgning fremgår størrelse og placering af arealet på et kortbilag, samt prisen på opdykningen (totalt og pr. arealenhed). Der er en maksimum hektarpris på 40.000 kr/ha, som maksimalt medfører et rente- og afdragsfrit lån på 30 tsd.kr/ha for nyopstartede fåreholdere; 28 tsd.kr for etablerede landmænd. Dette betyder at opdykningerne godt kan være dyrere end dette øvre beløb, men beløb udover dette maksimum finansierer fåreholderen selv.

Fagkonsulenterne skriver endvidere en faglig indstilling til ESU. Den endelige beslutning omkring opdykningsansøgningerne ligger hos ESU. Det bliver nødvendigt med en større hektarpris, grundet de store stigninger på såvel olie, reservedele, kunstgødning og såsæd. Dette indstilles til ESU ifm. opdykningsudbetalingerne 2008.

Bestyrelsen for De Samvirkende Fåreholderforeninger har forhånds anbefalet alle opdykningsansøgninger. Behandlingen af ansøgningerne følger iøvrigt regler som er fastsat af Landbrugsrådet.

Konsulenttjenesten har de seneste år ytret ønske om at få bevillingskompetencen overdraget på opdykningsstilskuddene fra erhvervsstøtten. Dette er fortsat Konsulenttjenestens ønske at overtage denne administration.

- Regnskabsassistance, udtalelser og vurderinger af ESU-ansøgninger fra eksisterende landbrug og nyetableringer- samt rådgivning omkring investeringer

En meget vigtig del af Konsulenttjenestens økonomiske rådgivningsarbejde er den årlige udarbejdelse af skatteregnskaber for fåreholderstederne, hvor alle de kommercielle besætninger indenfor fåreavlen deltager.

Konsulenterne udarbejder videre, i samarbejde med SPS-konsulenten, faglige udtalelser omkring større långivningssager fra ESU. Ansøgningen udarbejdes på vegne af fåreholderen, og indeholder også en faglig udtalelse fra Konsulenttjenesten. Udtalelsen ligger vægt på:

- investeringens faglige relevans: er der et behov for den pågældende investering?
- økonomiske konsekvens: er låntageren betalingsdygtig? er investeringen økonomisk sund?
- økologiske bæredygtighed: vil det have negative konsekvenser for miljøet ?

Ved nyetableringer og besætningsudvidelser vurderes det pågældende græsningsområdes bæreevne. Denne udtalelse sendes, sammen med SPS-bestyrelsens udtalelse, til endelig beslutning i erhvervsstøtteafdelingen. Konsulenttjenesten ligger fortsat stor vægt på at fremme etablering af maskinfællesskaber gårdene imellem.

Endvidere er Konsulenttjenesten i de senere år begyndt at assistere fåreholderne ifm ansøgninger om banklån og forsikring af låneobjekter, til specielt selvkørende maskiner. Konsulenttjenesten rådgiver således omkring støtte og finansiering, herunder specielt med budgetlægning. Konsulenttjenesten rådgiver omkring finansiering fra såvel private banker som finansieringsselskaber samt ESU.

- Udtalelser omkring støtte til nyetablerede fåreholdere

Der blev i 2007 behandlet 7 ansøgninger om støtte til nyetablerede fåreholdere af Konsulenttjenesten, hvoraf 6 blev godkendt af Direktoratet for fiskeri, fangst og landbrug. Ansøgningerne gennemgås af fagkonsulenterne på grundlag af det gældende regelsæt omkring støtte til nyetablerede fåreholdere.

- Tilsynsudvalget, nedsat af Landbrugsrådet

Tilsynsudvalget for landbrug er en kontrolinstans, med henblik på at gældende landbrugslovgivning bliver overholdt. Tilsynsudvalgets medlemmer bestemmer hvilke steder som skal besøge. Besøgene forsøges gennemført således at det bliver muligt for tilsynsudvalget at besøge alle steder indenfor en overskuelig årrække.

Kommunerne betaler for de kommunale medlemmer i tilsynsudvalget. Konsulenttjenesten stiller sekretariatsbistand til rådighed i Sydgrønland, og betaler for repræsentanterne i tilsynsudvalgene fra De samvirkende fåreholderforeninger.

- Tilsynsudvalgenes foderopgørelser på gårdene

Konsulenttjenesten virker som sekretariat for de kommunale tilsynsudvalg. Fåreholderne har pligt til at give oplysninger til Konsulenttjenesten for Landbrug om foderbeholdninger og fodringsmængder, jf. §8 i bekendtgørelse nr. 25 af 22. juni 2001. Tilsynsudvalget for landbrug gennemfører en stikprøvekontrol af fodermængder på enkelte gårde i løbet af vinterperioden, såvel i form af kraftfoder som grovfoder. Der er således et krav om 125 FE/vinterfodret dyr samt 35 FE i grovfoder, ved vinterens begyndelse. Endvidere checker tilsynsudvalgene, ved stikprøvekontrol, antallet af moderfår i besætningerne, idet der udbetales tilskud ift. antallet af moderfår. Der anvendes stikprøvekontrol da at en gennemgang af alle gårde på samme tid vil være en meget kostbar affære og efter al sandsynlighed være unødvendig. Fagkonsulenterne udarbejder en foderopgørelse ifølge de indrapporterede mængder. Landbrugerne anmodes af tilsynsudvalget om at rette op på eventuelle problemer, og tilsynsudvalget overvejer en eventuel tilsynsrejse.

I 2007 og 2008 har opmærksomheden været rettet mod to besætninger, som ikke fulgte de gældende regler for husdyrhold. Den ene besætning er nu nedlagt, mens at den anden besætning er under behandling i det retslige system.

- Brugsretansøgninger

Konsulenttjenesten for Landbrug sagsbehandler brugsretsansøgninger, i samarbejde med kommuner og Direktoratet for Infrastruktur vedr. landbrug, ifm. overtagelse af fåreholdersteder, etablering af nye fåreholdersteder samt etablering af nye marker. I alt 6 ansøgninger, om nye brugsretter og brugsretsændringer i det åbne land, blev behandlet af Konsulenttjenesten i 2007.

- Vurderinger/monitoring af græsningsområder og opgaver vedr. miljøforhold

Konsulenttjenesten har ikke gennemført aktiviteter omkring monitoring af græsningsområdernes tilstand i 2007. Den seneste monitoring af græsningsområderne blev gennemført i 2004, v. Biomedia og Naturinstituttet, med en gennemgang af allerede eksisterende referenceområder.

- Rådgivning af tamrenholdere

Ud over en begrænset økonomisk rådgivning gennemfører konsulenttjenesten en begrænset rådgivning af de sydgrønlandske tamrenholdere.